

Sajtószemle

2009. 8. hét

Százan vettek részt a Provident-tüntetésen

Mintegy százan vettek tegnap részt a Provident Zrt. elleni tüntetésen a társaság székhelyénél. A demonstrációt szervező Antiprovident Akciócsoport állítása szerint a cég 2001 és 2006 ősze között nem adott nyugtát adósainak az átvett törlesztőrészlet után, ezzel pedig több százmilliárd forintos adócsalást követett el. A szervezet ezért a közelmúltban több hatóságnál (APEH, versenyhivatal, pénzügyi felügyelet) vizsgálatot kezdeményezett a társaság ellen. Az összegyűlteket szerint a cég az ügyfeleit is megtéveszti. Mikola Gergely, a Provident kommunikációs igazgatója kategorikusan visszautasította a vádakat. Szirmák Botond vezérigazgató tegnap új termékeket is bejelentett, amelyekkel a kölcsönök teljes hiteldíjmutatója (thm) számottevően csökken - írja a Napi Gazdaság. Az immár banki átutalással kérhető és törleszthető kölcsön thm-je így már két számjeggyé is olvadhat. (*Világgazdaság 10.o.*, **Nekimentek a Providentnek Népszabadság 19.o.**, **Hallgat a jó szóra a Provident Napi Gazdaság 8.o.**, **Megelégtették az óriáskamatokat Magyar Nemzet 4.o.**)

Szigorítás a mobiltarifáknál

A mobiltarifák újabb szabályozására készül az Európai Bizottság (EB) annak érdekében, hogy jobban igazítsák hozzá a díjakat a hívások költségeihez. A készülő új szabályozás előírja majd a tagállamoknak, hogy három éven belül csökkentsék a tényleges költségek szintjére a mobiltelefonálás tarifáit. Bulgáriában fizetik az emberek a legtöbbet - percenként átlagosan 15,09 eurócentet - a mobiltelefonálásért. Az Európai Bizottság azt szeretné elérni, hogy a díjak három éven belül 2 eurócentre mérséklődjenek a tagállamokban. (*Világgazdaság 5.o.*)

Magyar árut a polcokra

Gyurcsány Ferenc miniszterelnök tegnap a parlamentben bejelentette: 1-2 héten belül megállapodás jöhet létre arról, hogy Magyarország legnagyobb áruházláncjaiban legalább nyolcvan százalékban magyar eredetű élelmiszert és mezőgazdasági terméket forgalmazzanak. (*Világgazdaság 3.o.*, **Magyar termékek a polcokon Népszava 1+5.o.**, **Hogyan oldható meg, hogy az áruházláncokban 80 százalék legyen a magyar áruk aránya? Népszava 1.o.**)

Vasárnap szünetet akar a CBA

A CBA ismét szorgalmazza az üzletek vasárnapi nyitva tartásának korlátozását. Az élelmiszerkereskedelmi hálózat szerint olyan szabályozásra van szükség, amely az általános nyitvatartási tilalom mellett lehetővé tenné a legfeljebb 100 négyzetméteres üzlettel rendelkező családi vállalkozások számára a boltnyitást vasárnap is. Vámos György, az Országos Kereskedelmi Szövetség főtitkára ugyanakkor hangsúlyozza: a vasárnapi nyitva tartás növeli a foglalkoztatottságot, hiszen a szabadnapot hét közben ki kell adni a dolgozóknak, és helyettük addig is dolgoznia kell valakinek. (*Világgazdaság 6.o.*)

Autóbuszon utazók jogai

Az autóbusz-közlekedés területén a bizottság három fő problémakört határozott meg. Hiányos a szabályozás a csökkent mozgásképességű személyek jogainál, bizonyos felelősségi kérdéseknél. Gond lehet a kártérítésnél és az utazás megszakadásakor a segítségnyújtásnál.

Mára az Európai Unió belső piacán - a 684/92/EGK-irányelvben meghatározott szabályoknak köszönhetően - az autóbusszal végzett nemzetközi személyszállítás teljesen liberalizált. A valamely tagállamban nem honos autóbusz-fuvarozók belföldi szállítási piacra jutásáról szóló 12/98/EK-rendelettel együtt pedig ez a jogforrás jelenti a nemzetközi közúti személyszállítási szolgáltatások belső piacának alapját. Bár a jogszabályoknak köszönhetően az autóbusszal végzett személyszállítás számos kérdése meglehetősen jól szabályozottá vált, az utasokat megillető, illetve az őket védő intézkedések átfogó szabályozása mindeddig elmaradt. Az Európai Bizottság 2001-ben kiadott, a "2010-ig szóló európai közlekedéspolitiká: dönteni kell" című fehér könyvében deklarálta, hogy az utasok jogait minden közlekedési mód esetében közös alapokra kell helyezni és megfelelően szabályozni kell. A légi utasokat megillető jogokról szóló közösségi jogszabályt követően a bizottság most az autóbusszal utazók jogainak védelméért szállt síkra. Jelenleg az autóbusszal közlekedő utasok védelme tagállamonként meglehetősen színes képet mutat. Az utasok általában - a tagállami jogokban biztosított jogokon túl - a tisztességes kereskedelemre vonatkozó jogszabályokra és a piaci szereplők által önként vállalt ügyfélszolgálati kötelezettségekre támaszkodhatnak csak. Azonban a piaci szereplők felelősségére vonatkozó szabályok jelentősen eltérnek az egyes tagállamokban, az utazás megszakadása esetén pedig egyáltalán nem általános a kártérítés és a megfelelő segítségnyújtás. Továbbá jelenleg nincsenek közös közösségi szabályok a panaszok kezelésére, illetve az utasok és a társaságok között keletkezett viták rendezésére. Bár igaz, hogy egyes tagállamokban a piaci szereplők önmaguk vállalják, hogy betartanak bizonyos panaszkezelési és vitarendezési eljárásokat, azonban ez nem mondható gyakorinak. Ez a hiányosság pedig - a bizottság meglátása szerint - jelentősen akadályozza a tisztességes versenyt a különböző tagállamok piaci szereplői között.

A közösségi jog jelen állapotában az utasok tájékoztatására általános kötelezettségek vonatkoznak. Ezek előírják, hogy a piaci szereplőknek fel kell tüntetniük a járat útvonalát, az autóbusz-megállókat, a menetrendet, a szállítás díjtételeit és feltételeit. Amikor azonban valamilyen váratlan esemény történik, és az utazás megszakad, már nem biztos, hogy az utasok megfelelő tájékoztatást kapnak. Különösen lényeges, hogy a különböző közlekedési módok közül az autóbust általában a szerényebb jövedelmű fogyasztók választják. Ezen utasok pedig egyébként is kiszolgáltatottabb helyzetben vannak, nem is beszélve a fogyatékkal élő vagy csökkent mozgásképességű utasokról. A bizottság által kidolgozott rendelet tervezete - többek között ezért - célul tűzte ki a társaságok felelősségének általános szabályozását, valamint megállapítja a fogyatékkal élő személyeket és a csökkent mozgásképességű személyeket megillető, diszkriminációmentességre és kötelező segítségnyújtásra vonatkozó szabályokat. A javaslat meghatározza továbbá az utazás megszakadása esetén a társaságok kötelezettségeit, illetve a panaszkezelésre és a végrehajtásra irányadóan is tartalmaz szabályokat.

A tervezett szabályozás az autóbusz-társaságok által menetrend szerinti járatokkal végzett személyszállításra vonatkozik, azonban a tagállamok a közszolgáltatási szerződésekkel érintett városi, elővárosi és regionális közlekedésre mentességet adhatnak, ha ezek a szerződések a rendeletben előírtakhoz hasonló szintű utasjogokat biztosítanak. Fontos, hogy a tervezetnek az autóbusz-társaságok utasokért és poggyászokért fennálló felelősségére vonatkozó szabályok a különjáratokra is vonatkoznak. A rendelet alapján fennálló kötelezettségeket nem lehet korlátozni vagy elhárítani, többek között például a szállítási szerződésbe iktatott eltérő vagy korlátozó záradékkal.

Egyes tagállamokban a piaci szereplők önmaguk vállalják, hogy betartanak bizonyos panaszkezelési és vitarendezési eljárásokat, azonban ez nem mondható gyakorinak.

Amikor valamilyen váratlan esemény történik, és az utazás megszakad, már nem biztos, hogy az

utasok megfelelő tájékoztatást kapnak.

(Napi Gazdaság, 2009. február 18., szerda, 11. oldal)

Próbaper indul a bankokkal szemben

Mindennap közelebb kerülünk a néhány hete még csupán rémhírkeltésnek tűnő, a hitelek tömeges bedőlését okozó euróárfolyamokhoz. Azt nem tudni, eddig hány devizában eladósodott ügyfél dobta be a törülközőt, az viszont valószínű, hogy valahol 310-320 forintos árfolyam között van az a határ, ahonnan sokaknak nem vezet tovább az út. Egy ügyvéd pert indított, mondván, ne csak az ügyfél, a bank is vegye ki a részét a válság hatásaiból.

CSÉCSI LÁSZLÓ

Pontos adatok híján egyelőre nem tudni, hogy hányan képtelenek tovább fizetni a lakáshitelüket, de egyre nyilvánvalóbbá válik, hogy a folyamatosan dráguló euró mind több devizahitelest sodor a csőd szélére. A pénzügyintézetek számításai szerint az idén körülbelül a 2008-as másfélszeresére nő majd a fizetéseképtelen adósok száma, ám a lapunknak nyilatkozó elemzők szerint akár a 310-320 forintos eurónál elkezdődhet a hitelek tömeges bedőlése. Rossz hír, hogy tegnap már 309 forint környékén is időzött az euró, s elemzők szerint további gyengülés sem elképzelhetetlen.

A svájci frank az utóbbi napokban 200 forint fölött tartózkodott, holott július környékén még csak 140 forinton járt, s az elmúlt két évben ritkán lépte át a 160 forintot. A svájcifrank- alapú hitelek törlesztőrészelei az utóbbi hónapokban átlagban 30 százalékot emelkedtek, a japán jen esetében viszont még rosszabb a helyzet. Egyes vélemények szerint a bankok nem háríthatnák a válság minden káros következményét az ügyfeleikre. Hogy a pénzügyintézetek és az adósok közösen osztozzanak a terheken, Czirmes György ügyvéd próbapert indít a bankok ellen. Az ügyvéd elmondta: a gazdasági válság a hazai bankoktól és az ügyfelektől függetlenül következett be, így ennek következményeit nem lehet teljes egészében az adósokra hárítani. A magánper arra szolgál, hogy példát teremtsen. Az ügyvéd úgy véli, manapság rengeteg szó esik a devizaadósok megsegítéséről, holott a legnagyobb segítség számukra az lenne, ha korrekt szerződést kötnének velük a bankok. Szerinte ha a körülmények ismeretében megállapodunk valakivel, a tudásunknak megfelelően döntünk a szerződésről. Ha azonban lényeges változás következik be a körülményekben, akkor a magyar jog szerint azt állíthatjuk, hogy a szerződés megkötésekor mindkét fél tévedett - közölte Czirmes György. A jelen esetben az volt a közös tévedés, hogy a felek nem sejtették, hogy ekkora mértékben fog gyengülni a forint. Ilyen esetekben lehetőséget kellene biztosítani a szerződések nem egyoldalú módosítására - állítja az ügyvéd. A bankok azonban másként vélekednek erről. Arra hivatkoznak, hogy a devizahitelek tájékoztatójában szerepel, hogy az árfolyamok eltérhetnek az aláírás időpontjában érvényestől.

(Magyar Nemzet, 2009. február 18., szerda, 1+4. oldal)

Kárigények az áramkimaradás miatt

Lassan gyűlnek a január végi tartós áramkimaradás kapcsán felmerült, egyéni kárigények a Zala Megyei Védelmi Bizottságnál. A megyében 44 olyan települést vettek nyilvántartásba, ahol meghaladta a 48 órát az üzemzavar. A listák beküldési határideje szerdán jár le, de eddig csak kevés helyről érkeztek be az összesítések. Kedden megérkezett a Magyar Máltai Szeretetszolgálat levele is, amelyben az E.ON által felajánlott, 10 ezer forint értékű élelmiszersomagot felkínálják az érintett lakosoknak. A levélben a karitatív szervezet arra hívja fel a lakosok figyelmét, hogy nem vesznek részt a fogyasztók és a szolgáltatók közötti vitában, csupán közreműködnek az E.ON által

felajánlott segítségnyújtás célba juttatásában. A körjegyző szerint az érintett lakosok „kényes szituációban vannak”, ugyanis attól tartanak, a segítség elfogadása befolyásolhatja a kárigények későbbi elbírálását. (MTI)

(Népszava, 2009. február 18., szerda, 16. oldal)

Külföldi kézbe jut a patikahálózat

A gyógyszer-gazdaságossági törvény sürgős módosítását követeli a Magyar Gyógyszerészi Kamara a kiegyensúlyozott verseny és a betegek egyenlő ellátása érdekében. Ezzel szemben a Gazdasági Versenyhivatal úgy ítélte meg: a gyógyszertári ellátás nem dőlt össze, egyre több patika nyílik, miközben a bezárások száma nem ad okot aggodalomra.

MIZSEI BERNADETT

A jelenlegi szabályozás sürgős módosítását számos ponton indokoltnak tartjuk - szögezte le a Magyar Gyógyszerészi Kamara az Országgyűlés egészségügyi bizottságának tegnapi ülésén a patikaliberalizáció hatásait elemezve. A szervezet rámutatott: folyamatosan növekszik a közvetlen külföldi tulajdonú vállalkozások által működtetett gyógyszertárak száma. A gyógyszertárláncokhoz tartozó patikák száma meghaladja az ötszázat, így ellehetetlenülnek a kisebb, családi vállalkozásban működő gyógyszertárak. A gyógyszeralapítást szabadabbá tevő törvény következtében 2007 óta mostanáig 400 új közforgalmú gyógyszertári engedélyt adtak ki, de az új fiók- és kézigyógyszertári engedélyek száma nagyságrenddel kisebb, 43, illetve 13. Az új patikák nyolcvan százaléka ráadásul olyan településeken létesült, ahol korábban már legalább öt működött. Ezenfelül az ágazat határidőn túli tartozásállománya gyorsuló ütemben nő, a nagykereskedők beszámolója alapján a közelmúltban ennek mértéke több mint kétszeresére nőtt. Felhívták a figyelmet arra is, hogy az ágazat súlyos szakemberhiánnyal küzd. A kamara szerint nehéz a gyógyszertár nyitvatartási idejében a gyógyszerészi jelenlét biztosítása, így veszélybe kerülhet a biztonságos ellátás. Egyre nehezebb a kiegyensúlyozott gyógyszertári készletezés is, hiszen minden forgalomban lévő gyógyszerből gyakran csak egy-egy doboz van készleten. Nem így látja azonban a helyzetet az egészségügyi tárca és a Gazdasági Versenyhivatal (GVH). Utóbbi összefoglalójában kijelentette: az elmúlt két év gyógyszertári piacnyitással összefüggő eseményei teljes egészében a reális várakozások mentén alakultak. A GVH leszögezte, a gyógyszertári ellátás nem dőlt össze. A lakosság gyógyszertárakhoz való hozzáféréseéről megállapították: az jelentősen javult az utóbbi időben.

(Magyar Nemzet, 2009. február 19., csütörtök, 4. oldal)

Libamájbotrány a Tescóban is

A Négy Mancs után most egy újabb állatvédő szervezet támad

Nemzetközi állatvédők tüntettek tegnap a főváros Fogarasi úti Tescója előtt a kényszertöméssel előállított hizottlibamájjal való kereskedés ellen. A Tesco nem érti, miért éppen őket pécézték ki.

THURZÓ KATALIN

Látványos demonstrációval tiltakozott tegnap a PETA amerikai állatvédő szervezet európai és németországi társszervezete a Fogarasi úti Tesco áruház előtt, a kényszertöméssel előállított libamáj

bolti értékesítése ellen. Az aktivisták azért vették célba hazánk legnagyobb - egyébként brit tulajdonú - kiskereskedelmi láncát, mert az itteni Tesco-kban még mindig árusítják a szerintük kegyetlen módon előállított csemegét, holott azt az anyaországban már kitiltották a hálózat üzleteiből. A PETA ezúttal azt akarja, hogy a világ összes Tesco-jából tűnjön el a sokat vitatott ingyencsés. A tegnapi demonstráció látványos elemeként egy jól öltözött nőt „tömtek” libamájjal, akinek végül vért utánzó piros festék csordogált a szájából - szimbolizálva a szerintük erőszakos cselekedetet. A feltűnést keltő akció után a több mint kétfélmillió támogatót számláló PETA képviselői elmondták: a Tesco már régóta nyilvános kritika célpontja az alacsony állatvédelmi színvonal miatt. A biztosítékot egy olyan dokumentumfilm verte ki, amelyben sokkoló képek láthatók olyan baromfi-hizláló telepekről, amelyek termékeit a Tesco kínálja olcsón vásárlóinak. Azt is nehezményezik, hogy a Tesco nemrég újabb üzleteket nyitott Amerikában, viszont az összes nyereség az Egyesült Királyság részvényeseinek kezébe folyik. - Egyrészt nem értjük, hogy miért pont a mi láncunkat szólítják meg, hiszen a libamáj mint a magyar gasztronómia hagyományos alapanyaga, nagyon keresett termék áruházainkban - mondta kérdésünkre Hackl Mónika, a Tesco szóvivője. Hozzátette: mégis egyeztetnek az anyavállalattal a kérdésben, bár Nagy-Britanniában, ahol már lekerült a polcokról a termék, éves szinten jóval kevesebb libamájat adnak el, mint nálunk. - Nekünk elsősorban a vásárlók igényeit kell kiszolgálnunk, ráadásul úgy véljük, sok embernek ad munkát ez az évtizedek óta hagyományos tömési módszer. Hiába az állatvédők tiltakozása, nálunk a vásárló szavaz - jegyezte meg a szóvivő. Emlékeztet, tavaly a Négy Mancs nevű osztrák-magyar szervezet hasonló kampánya okozott óriási károkat a hazai feldolgozóiparnak, mintegy ötezer munkahelyet veszélyeztetve közvetlenül. A Hungerit Zrt. libamáj-részlege például meg is vált dolgozóitól a botrány idején, akik csak januárban jutottak ismét munkához. Ahogy Bárány László, a Baromfi Termék-tanács elnöke lapunknak korábban rámutatott: a Négy Mancs hecckampánya mögött nyilvánvaló gazdasági érdekek húzódtak meg, melynek célja a magyar feldolgozóipar tönkretétele volt. Hiszen akkor az osztrák és német multiláncok szó nélkül vették le az alapítvány bojkottlistáján szereplő cégek termékeit polcaikról, miközben ugyanezen tulajdoni körhöz tartozó áruházak hazánkban lényegében a fülük botját sem mozdították. Emellett az ugyancsak uniós piacon tevékenykedő bolgár és francia termelők az alapítvány egy árva szóval sem támadta. Lapunk információi szerint egyébként a tavalyi kampányt német és osztrák nagykereskedők támogatták, akik kapcsolattartóként szerepelnek a nemzetközi áruházláncok és a beszállító termelők, feldolgozók között. Az évi 1800 tonnányi magyar hízottliba-máj a világ össztermelésének nyolcvan százalékát adja. Bárány László szerint az alapítvány akciója 7-8 milliárd forintos kárt okozott a magyar ágazatnak, amit a közeljövőben peres úton kívánnak behajtani.

(Magyar Nemzet, 2009. február 19., csütörtök, 13. oldal)

Gáz van az Emfesz gázellátásával

A Gazprom levelet küldött a magyar kormányzerveknek, azt panaszolván: noha nem áll szerződéses kapcsolatban az Emfesz Kft.-vel, a rendszeregyensúly fenntartása érdekében mégis az Emfesz által igényelttel több gázt kell táplálnia Ukrajnán keresztül a magyar rendszerbe. Habár tény, hogy az ukrán-magyar határra mindmáig megérkezik az Emfesznek szükséges gáz, a jelek szerint a most egyformán nyilatkozó orosz és ukrán illetékesek a magyar felek együttműködésének hiányában akár az egyoldalú szállításcsökkentést sem tartják kizártnak. Habár a magyar illetékesek azt teljesen kizárják, hogy ilyen esetben az Emfesz-fogyasztók gáz nélkül maradnának, pontos vészforgatókönyv egyelőre nincs. Az viszont felmerül, hogy a Gazprom a hazai fogyasztás ötödét képviselő Emfesz 50 százalékáért cserébe esetleg elfelejtené aggályait. (február 20. *Népszabadság* 18.o.)

Számlát kapott Zalától az E.ON

29 Zala megyei településről 1115 család és 41 vállalkozás jelezte kárigényét az E.ON-nak,

összesen 28 millió forint összegben. Mint ismeretes, a háromnapos januári vihar következtében több település maradt áram nélkül. (*Magyar Nemzet 13.o.*)